

Bruxelles, den 7.9.2016
SWD(2016) 287 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUME AF KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 99/2013 om det europæiske statistiske program 2013-17 med henblik på en forlængelse heraf for perioden 2018-2020

{COM(2016) 557 final}
{SWD(2016) 288 final}

Resumé
Konsekvensanalyse af forslag til forordning om ændring af forordning (EU) nr. 99/2013 om det europæiske statistiske program 2013-17 med henblik på en forlængelse heraf for perioden 2018-2020
A. Behov for handling
Hvorfor? Hvad er problemstillingen?
Sammenlignet med andre kilder til oplysninger er der stor efterspørgsel efter officielle europæiske statistikker, fordi de er udarbejdet og formidlet i overensstemmelse med særlige principper og derfor har en merværdi for brugerne. En række statistiske huller skal lukkes, for at statistikkerne kan understøtte EU's politikker. Aktualiteten af en række europæiske statistikker bør forbedres, så det bliver muligt at levere de opdaterede oplysninger, der er nødvendige i forbindelse med det europæiske semester. Behovet for statistikker både som følge af Kommissionens 10 politiske prioriteter og som følge af samfundets stigende kompleksitet, sår tvivl om relevansen af de nuværende europæiske statistikker. Selv om de nationale statistiske systemer har gjort en betydelig indsats for at modernisere deres udarbejdelsesmetoder med støtte fra det europæiske statistiske program (ESP) 2013-2017, er den nuværende infrastruktur for udarbejdelse af statistikker ikke fleksibel nok til at levere nye statistiske data, når der er behov for det, samtidig med at de dermed forbundne omkostninger og administrative byrder holdes nede. Medmindre det nuværende investeringsniveau øges, vil det europæiske statistiske system (ESS) ikke være i stand til at imødekomme den stigende efterspørgsel efter statistikker eller til at levere statistikker hurtigere. De parter, der mest direkte bliver påvirket af forslaget, er brugerne af statistikkerne (dvs. politiske beslutningstagere, medier og forskere), producenter af statistikker (nationale statistiske kontorer og andre nationale myndigheder) og respondenter (husholdninger og virksomheder).
Hvad kan der forventes af initiativet?
Dette initiativ har til formål at fastsætte en lovgivningsmæssig ramme for ESP for den periode, som den flerårige finansielle ramme (FFR) dækker, og tilføre ESS den finansielle støtte, der er nødvendig for at være i stand til at: – levere statistiske oplysninger af høj kvalitet og lukke de statistiske huller, som det haster mest at gøre noget ved, med fokus på en række af de prioriterede områder, som falder ind under Kommissionens 10 politiske prioriteter – opbygge den permanente kapacitet, der er nødvendig for at kunne reagere på nye, opståede behov og for at kunne tilpasse den statistiske infrastruktur til at udnytte potentialet i nye datakilder, og – styrke partnerskabet i og uden for ESS for bedre at kunne øge programmets produktivitet og sikre dets ledende, globale rolle inden for officielle statistikker.
Hvad er merværdien ved en indsats på EU-plan?
Udformningen, gennemførelsen og overvågningen af EU-politikker er afhængig af et objektivt, pålideligt og aktuelt statistisk vidgrundlag, der kun kan leveres gennem ESP. Kun gennem en koordineret tilgang til udviklingen, udarbejdelsen og formidlingen af europæiske statistikker, som fastsat i det statistiske program, kan den nødvendige sammenhæng i og sammenlignelighed af statistikker, der er relevante for EU's aktivitetsområder, garanteres. Sådan som det er foreslået, forventes foranstaltningerne på EU-plan også at bidrage til en effektiv anvendelse af ressourcer (på grund af stordriftsfordele) og til at støtte de nationale myndigheder i forbindelse med udvikling af deres kapacitet inden for eksempelvis harmonisering og metode.
B. Løsningsmodeller
Hvilke lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige politiske løsningsmodeller er blevet overvejet? Er der en foretrukken løsningsmodel? Hvorfor?
I forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker er det fastsat, at varigheden af ESP skal svare til den flerårige finansielle rammes løbetid (i øjeblikket 2014-2020). ESP udløber i 2017, og det er derfor nødvendigt at forlænge programmet. Det undersøges ikke i konsekvensanalysen, hvorvidt ESP bør forlænges, men hvordan man bedst kan gøre det. Følgende løsningsmodeller er blevet overvejet: 1. Referencescenariet – det nuværende ESP (2013-2017) forlænget med yderligere tre år (2018-2020) 2. Forlængelse af det nuværende ESP med justeringer: <i>2a: Ændring af det nuværende ESP og et reduceret årligt budget</i> <i>2b: Ændring af programmet, herunder forbedrede statistiske produkter, der er tilpasset Kommissionens 10 politiske prioriteter kombineret med en stærk omprioritering (samme årlige</i>

budget)

2c: Ændring af programmet, herunder nye statistiske produkter, der er tilpasset de 10 politiske prioriteter, samt investering i den statistiske infrastruktur og i nye datakilder (et forhøjet årligt budget)

1. To separate programmer.

Løsningsmodel 2c er den foretrukne løsningsmodel, fordi den indeholder de bedste muligheder for at nå ovennævnte mål, under hensyntagen til alle krav, forpligtelser og begrænsninger.

Hvem støtter hvilken løsningsmodel?

Hvad angår producenterne, har Udvalget for det Europæiske Statistiske System gentagne gange opfordret til at øge investeringerne. Det Europæiske Rådgivende Statistiske Udvalg – der er det forum, der repræsenterer brugere af statistikker, respondenter, civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og det videnskabelige samfund – har understreget behovet for passende finansiering, idet opbygningen af kapacitet til at udarbejde nye statistikker og indikatorer vil kræve yderligere investeringer. Det Rådgivende Organ for Statistisk Styring på Europæisk Plan har også udtrykt bekymring over det utilstrækkelige investeringsniveau og vurderer, at det hæmmer ESS' evne til at udnytte datarevolutionen. De relevante parter fra både brugernes og producenterne side støtter derfor de nye foranstaltninger til forbedring af officielle statistikker, som anført under løsningsmodel 2c.

C. Konsekvenserne af den foretrukne løsningsmodel

Hvad er fordelene ved den foretrukne løsningsmodel (om nogen, ellers de vigtigste)?

Løsningsmodel 2c vil have de største konsekvenser med hensyn til muligheden for at udarbejde data hurtigere, hvilket er afgørende for at opfylde brugernes grundlæggende behov. Den omfatter nye foranstaltninger til at lukke de resterende datahuller og til at forbedre aktualiteten på nøgleområder såsom energistatistikker. Desuden vil brugerne få gavn af en bedre udnyttelse af "big data".

- Sammenligneligheden af statistikker på europæisk plan forventes at stige på områder, der for første gang vil blive omfattet af ESP.
- Det bliver muligt at modernisere ESS yderligere og gøre større brug af nye datakilder (f.eks. "big data").
- Byrden for respondenterne forventes at falde på grund af bedre udnyttelse af administrative data og nye kilder.
- Da lovgivning om statistikker primært berører brugerne af data, dataproducenter og respondenterne, vil de direkte økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger være meget begrænsede.

Hvad er omkostningerne ved den foretrukne løsningsmodel?

Det nuværende budget, der er afsat til ESP (ca. 60 mio. EUR årligt), er forholdsvis begrænset set i forhold til det samlede EU-budget, og den foreslåede forhøjelse vil være inden for rammerne af de eksisterende generelle budgetbegrænsninger. Omkostningerne ved at udarbejde statistikker skal også ses i forhold til omkostningerne ved ikke at have statistikker eller ved kun at have statistikker af utilstrækkelig kvalitet. De største direkte omkostninger ved løsningsmodel 2c vedrører hovedsagelig EU's medfinansiering af tilskud til de nationale statistiske kontors statistiske aktioner, men de bør betragtes som en investering. De forventes at tjene sig selv ind gennem besparelser i form af færre administrative byrder og mere effektive metoder til dataproduktion.

Hvordan vil virksomheder, herunder SMV'er og mikrovirksomheder, blive påvirket?

De foranstaltninger, der er anført i det foreslåede program (herunder omlægning af statistikproduktionen samt bedre udnyttelse af administrative data og "big data") vil betyde en forenkling af procedurene og en reduktion af de administrative byrder til gavn for virksomheder og borgere.

Vil det have store konsekvenser for de nationale budgetter og myndighederne?

Initiativet vil have konsekvenser for de nationale statistiske kontorer og andre nationale myndigheder. Med ESP bliver det muligt at investere i projekter, der er iværksat som svar på de nye udfordringer, europæiske statistikker står over for (f.eks. gennemførelse af ESS' vision for 2020, en styrkelse af den europæiske statistiske infrastruktur og bedre udnyttelse af "big data" samt delt infrastruktur). Da EU-finansiering udbetales som medfinansiering, vil et større budget til ESP på EU-niveau også indebære højere budgetudgifter for de nationale statistiske kontorer. Til udviklingsprojekter vil der også ofte være behov for højt kvalificeret ekspertise.

Vil der være andre væsentlige konsekvenser?

Initiativet vil støtte samarbejdet med internationale organisationer og kapacitetsopbygning i lande uden for EU, med henblik på at

sikre tilgængeligheden af kvalitetsdata. Det vil til gengæld gøre det muligt for EU at overvåge resultaterne af udvidelsespolitikken og den europæiske naboskabspolitik og at måle potentielle kandidatlandes overholdelse af EU-standarder på det statistiske område.

D. Opfølgning

Hvornår vil politikken blive revideret?

Den endelige evaluering af programmet er planlagt til 2021.